

(1542) “ वटि विभाजने ” (X-चुरादि:-1586. सक. सेट्. उभ.)

इदित्वात् णिज्विकल्पः । क्षीरस्वामी ‘वडि—’ इति पठित्वा ‘टान्त इत्येके,’ इत्युक्तवान् । ¹भ्वादौ ‘वटि विभाजने’ इत्यत्र ‘चुरादौ (10-43) वण्टयति’ इति क्षीरस्वामिना उक्तत्वात् ‘वटि’ इति प्रथमान्तमेवेति तस्याभिप्रायो ज्ञायते । ‘वडीति शाकटायनः’ इति. मा. धा. वृत्तौ ।

‘वण्टयेद् वण्टतीत्येते णिशपोः स्तां विभाजने ।’ (श्लो. 77) इति देवः ।

‘वण्टापयेत् इति तु शाकटायनः’ इति पुरुषकारः ।

वण्टकः-ण्टिका, विवण्टयिषकः-षिका, वण्टकः-ण्टिका, विवण्टिषकः-षिका, वावण्टकः-ण्टिका; वण्टयिता-त्री, विवण्टयिषिता-त्री, वण्टिता-त्री, विवण्टिषिता-त्री, वावण्टिता-त्री ; वण्टयन्-न्ती, विवण्टयिषन्-न्ती, वण्टन्-न्ती, विवण्टिषन्-न्ती ; इत्यादिकानि रूपाणि सर्वाणि ण्यन्तात् सन्नन्तं विना भौवादिककण्ठतिवत् (149) ज्ञेयानि । ण्यन्तात् सनि तु सर्वाणि रूपाणि चौरादिकशोकार्थककण्ठ-यतिवत् (150) बोध्यानि । तृतीयान्तमिति (वडि) पक्षे वण्डकः, विवण्डयिषकः ; वण्डयिता-त्री, विवण्डयिषिता-त्री ; इत्येवमूह्यम् ।

(1543) “ वठ स्थौल्ये ” (I-भ्वादि:-331. अक. सेट्. पर.)

‘वण्ठते त्वेकचर्यायां स्थौल्ये शपि वठेदिति ।’ (श्लो. 83) इति देवः ।

वाठकः-ठिका, वाठकः-ठिका, विवठिषकः-षिका, वावठकः-ठिका ; वठिता-त्री, वाठयिता-त्री, विवठिषिता-त्री, वावठिता-त्री ; वठन्-न्ती ; इत्यादीनि रूपाणि सर्वाण्यपि भौवादिककण्ठतिवत् (148) ज्ञेयानि ।

(1544) “ वटि एकचर्यायाम् ” (I-भ्वादि:-262. सक. सेट्. आत्म.)

‘वण्ठते त्वेकचर्यायां स्थौल्ये शपि वठेदिति ।’ (श्लो. 83) इति देवः ।

‘एकस्य चर्या=एकचर्या=सहायत्वेनागमनम्’ इति क्षीरतरङ्गिण्याम् ।

‘—असहायगमनम्’ इति धा. का. व्याख्यायाम् (1-35) । बालमनोरमायामपि एवमेव ।

1. क्षीरतरङ्गिण्यां भ्वादौ ‘वटि विभाजने’ इति दृश्यते । अन्यत्र कोशेषु भ्वादौ न दृश्यते ।